

”Vi tycker att vi kompletterar varandra bra”

För några månader sedan slog sig Skogs- och träförbundet ihop med Grafikernas förbund. Per-Olof Sjöo är avtalssekreterare i det nybildade GS-facket. Han berättar bland annat hur om hur den ekonomiska krisen slagit olika i förbundets olika grenar.

Hur har krisen påverkat ert förbund?

Om man tittar på skogs- och träfacket så är vi väldigt hårt drabbade, jag tror att ungefär 25 % procent av våra medlemmar är varslade. Den grafiska branschen är inte riktigt lika hårt drabbad än så länge, men vi kommer nog att ha en arbetslöshet totalt på mellan 10 och 15 % i det nya förbundet. Det är ingen bra arbetsmarknadssituation, och det beror framför allt på att byggnationen är så låg just nu. Våra branscher är hårt knutna till byggsidan med fönster och dörrar och trähus, så att få fart på byggnationen är något vi jobbar hårt på idag.

Hur tänker ni då?

Framför allt tycker vi att regeringen kunde göra mer. De införde ju ROT-avdraget för privatpersoner, men de skulle till exempel utöka den aktiviteten så att det även kan gälla allmännyttan och privata bostadsföreningar. Man borde också kunna rusta offentliga byggnader som skolor och sjukhus. Det är ju sådant som ändå måste göras, och då skulle man kunna tidigarelägga det när det nu är kris.

Har du några andra tips på hur du tror att man kan ta sig ur den här krisen?

Inget konkret. Det är ju så svårt för de här gamla skolexemplen på hur man ska hantera en kris gäller ju inte längre. Alltså att staten borde ta ett större ansvar än man gjort hittills, finanspolitiska åtgärder, stimulera konsumtion och efterfrågan. Det har ju inte kommit någonting därifrån. ▶

► *Området ni verkar i är ju rätt brett... I vilka typer av yrken hittar man era medlemmar?*

– Träindustri är allt ifrån trähusfabriker till möbelsnickeri, byggnadssnickeri, sågverk och skogsarbete. På den grafiska sidan är det framför allt tryckerier och grafisk verksamhet, den sidan är mer homogen.

Varför gick ni ihop?

– Från början var det ett projekt där Pappers också var med. Vi hade en idé om att man skulle bilda ett skogsindustriförbund, för även den grafiska sidan hade mycket förpackning knuten till skogsbolagen. När pappers hoppade av fortsatte vi

”Permitteringslöner på sågverk är en marginell åtgärd som knappast ger några effekter”

och grafikerna att utreda ett samarbete och vi hittade varandra ganska direkt. Vi tycker att vi kompletterar varandra bra. Vi på skog och trä finns i glesbygden och är inget storstadsförbund direkt. Grafikerna är tvärtom, de är stora i storstaden, och när vi la ihop bitarna fick vi ihop pusslet rätt så bra faktiskt.

Ni har diskuterat permitteringslöner och nedgång i arbetstid enligt IF Metalls metod, men ni har ju inte hoppat på det?

– Nej vi gjorde en annan bedömning än Metall gjorde. Vi tror inte att den typen av åtgärder räddar jobb, iallafall inte hos oss. Lönekostnadsandelen på ett sågverk är någonstans mellan 10 och 15 %. En 20-procentig sänkning av den kostnaden blir enbart en marginell åtgärd som knappast gör mycket till eller från.

Vad tycker du om omställning?

– 2004 fick vi omställningsavtalet på LO-sidan och det har varit en stor hjälp. Det uppskattas också av de medlemmar

som kommit i åtnjutande av omställningsarbetet, så det har varit en bra åtgärd.

Det man ser nu är kanske att det är svårt för omställningsföretagen när arbetsmarknaden ser ut som den gör, det finns inte så mycket att ställa om sig till. Så just nu är det lite tufft kan jag tänka mig. Men som fenomen och medlemsnytta har det varit bra.

Har du någon erfarenhet av hur det har fungerat för er?

– Jag hör ofta att ombudsmän ute i landet är positiva till det och tycker att det är värdefullt.

Vilka är de viktigaste frågor du driver just nu?

– På kort sikt är det att få ihop det nya förbundet så att vi får en organisation som fungerar och att alla känner sig hemma i den nya organisationen. Och givetvis att hantera den här krisen. Jag tror att man får gå tillbaka till 1932 för att hitta en så hög arbetslöshet som vi har idag, det är också något vi måste fokusera på.

Hur ska man tänka om man är medlem i ert fack och blir uppsagd idag? Var finns jobben?

– Bra fråga... Inom våra branscher har det varit nattsvart och är det fortfarande. Det man kan hoppas på är en snabb återhämtning. Just när det gäller byggnation så har det gjorts en undersökning där över hälften av Sveriges kommuner säger att de har bostadsbrist, så det finns ett starkt behov av att få igång byggnationen. Det här är ju en bransch som har alla förutsättningar på lite sikt, inte minst miljömässigt - trä har miljööfördelar gentemot andra material! ■

Man har investerat kraftigt på Tunadals sågverk i Sundsvall. 210 miljoner kronor har lagts på ett nytt automatsorteringsverk som skulle ersätta sågverkets nuvarande båda justerverk. investeringen innebar samtidigt att ett 30-tal sågverksoperatörer blev övertaliga.

Tunadals sågverk är ett av de större sågverken i Sverige med en kapacitet på drygt 700 000 kubikmeter råvara per år, främst gran. Sågverket framställer både rent virke men även förädlade träprodukter som

Ville Huittinens första uppdrag som sågverkschef på Tunadal var att genomföra neddragningarna i personalstyrkan.

Stora investeringar på Tunadal gav övertalighet

limträbalkar till takstolar i stora byggnader och fönsterluckor.

I det nya automatsorteringsverket kan man klassa sågtimrets kvalitet med bildanalysteknik och akustiska metoder. Från sorteringsverket går produkterna vidare till paketering eller till vidareförädling.

Investeringen i modern teknik innebär högre kvalitet på virket, mindre spill och sänkta produktionskostnader, men också att 31 tjänster försvann när den nya anläggningen togs i drift.

– Det här är ett viktigt steg för Tunadals sågverk för att uppnå en bättre konkurrenskraft, säger Ville Huittinen, sågverkschef.

– Samtidigt har det varit viktigt att hitta bra lösningar för de vi måste skicka hem.

Sågverksoperatörer sades upp

Tunadals sågverk sysselsatte drygt 130 anställda, men när alla maskiner var på plats var ett 30-tal tjänster övertaliga. Trots det behövde bara hälften av dem sägas upp.

– Vi löste det genom att 14 personer gick till avgångspensioner, så totalt hade vi 15 personer som var i behov av omställning, säger Ville Huittinen, som började som sågverkschef så sent som i september förra året. Hans första uppdrag var att genomföra neddragningarna.

– Det har inte varit roligt, men jag var ju förberedd på det när jag tog jobbet, säger Ville.

GS - Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch – var med i hela processen och man har lyssnat till deras synpunkter i processen.

– Vi valde Arbetslivsresurs för omställningsprocessen. De hade fått goda referenser från andra som anlitat dem tidigare, säger Ville. Arbetslivsresurs är bra för de uppsagda och därmed är de bra för företag och fack. För oss är det viktigt att genomföra detta på ett schysst sätt för våra anställda.

Han berättar att de har haft styrgruppsmöten med jämna mellanrum där Arbetslivsresurs har lämnat avstämningsrapporter kring arbetet och framstegen med varje individ.

– Det har definitivt underlättat mitt arbete att samarbeta med ett företag som har tagit ett helhetsansvar för hela omställningsprocessen.

Joakim bytte kropps- arbete mot finmekanik

I november förra året fick de anställda på LB-hus i Bromölla ett ovälkommet men kanske inte oväntat besked. Företaget som tillverkar trähus hade liksom många andra företag i träbranschen fått känna av den hastigt påkomna lågkonjunkturen, och nu hade man beslutat att säga upp en stor del av personalen för att möta den minskade orderingången. redan när han blev uppsagd förra gången på grund av arbetsbrist, startade han eget. Nu, fem år senare, har han tagit upp det egna företaget på nytt.

Joakim Tillström var en av dem som blev uppsagd från LB-hus. Han arbetade som fabrikssnickare och tillverkade mellanbjälklag och husbottnar. Arbetslivsresurs anlätades för att ta hand om omställningen av de 60-tal anställda som var tvungna att gå.

– Vi fick oss tilldelade en konsult som skulle coacha oss. Jag fick träffa Peter XX från Arbetslivsresurs och vi gick igenom vad jag hade gjort och vad jag kunde tänka mig att göra i framtiden.

”Jag ville ha ett nytt jobb så fort som möjligt, det fanns ingen tid att förlora”

Peter hjälpte Joakim att skriva ett bra CV för att ha med sig när han sökte nya jobb. De skrev också ett par intresseanmälningar till olika företag.

– När LB-hus varslade så tänkte jag att ”här vill man ju inte stanna”. Jag ville ha ett nytt jobb så fort som möjligt, så jag började titta runt på vad som fanns, berättar Joakim.

Lågkonjunkturen hade slagit hårt och orderingången har minskat kraftigt på de flesta snickeriföretag i den skogs- och

träintensiva regionen, så var det inte precis så att jobben växte på träd.

Innan Joakim började på LB-hus hade han arbetat med formsprutning på Nolato i Kristianstad, ett företag som bl.a. tillverkade plastprodukter till mobiltelefoner.

– Det kändes svårt att hitta något nytt i träbranschen som läget såg ut då, så jag inriktade mig på att jobba med formsprutning. Eftersom jag har jobbat med det tidigare tänkte jag att det är där jag har en chans att få jobb.

Joakim blev kallad på intervju till ett företag i Helsingborg, men eftersom han bor i Bromölla tyckte han att det blev för långt att köra.

– Då ringde jag upp Nolato i Hörby och frågade vem man skulle skicka sin intresseanmälan till. Jag hade ju jobbat inom samma koncern tidigare, så jag tänkte att det är värt att ge det en chans i alla fall.

Joakim fick ett namn, och skickade in sina papper tillsammans med en intresseanmälan. Efter ett par veckor hörde personalchefen på Nolato av sig och Joakim blev tillfrågad om att komma på en intervju.

– Det tog bara några dagar, sedan blev jag erbjuden ett jobb där!

Peter Börjesson, konsult på Arbetslivsresurs, hjälpte Joakim att skriva CV och intresseanmälningar, något som till slut ledde fram till ett nytt jobb.

Nolato i Hörby tillverkar medicinska silikonprodukter som röstproteser, pacemakers och O-ringar.

– Det är ju lite skillnad mot att arbeta på LB-hus, säger Joakim. Där jobbade jag med kroppen, det var många tunga lyft. Här på Nolato är det mer finteknik och smått, jag kontrollerar och gör inställningar på maskinerna.

Joakim berättar att han både gillar det tyngre arbetet som snickare och finmekaniken som formsprutare på Nolato.

– Tyvärr kan man ju inte kombinera bägge två. Men framför allt var det skönt slippa bli arbetslös, jag är glad att jag fick ett nytt jobb så snabbt!